

2 Söndagen i Fastan

2 Årg. Ev. Luk 7:39

I.N.J

"Om den mannen vore profet skulle han veta vad det är för sorts kvinna som rör vid honom, en synderska." Det var så han upprört muttrade, farisén Simon, som bjöd Jesus på måltid i evangeliet idag. Det stred mot allt vad han höll för heligt och sant. Kvinnan skulle hålla tassarna borta och Jesus köra henne på porten. Men Jesus led inte av beröringsskräck när han gick här nere på jorden. Det berättas på flera ställen i evangelierna att människor tilläts att just *röra vid honom* – också sådana som på den tiden och efter det betraktelsesättet som då rådde – var orena. Visst var Jesus den Helige och Rene, och det med stora begynnelsebokstäver – men också *"syndares vän"* (Luk. 7:34). Gud sände ju, som Johannes skriver, *"inte sin Son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom"* (Joh. 3:17).

Det var just denna räddning som kvinnan i evangeliet hade erfarit i mötet med Jesus. Hur de hade mötts och vad Jesus hade sagt till henne, det vet vi inte. Att Simon kallar henne *"synderska"* gör väl det troligt att hon var prostituerad. Men i mötet med Jesus hände det något livsavgörande. Hon fick förlåtelse och nåd att börja ett nytt liv. Ungefär på samma sätt som äktenskapsbryterskan, hon som man ville stena till döds. *"Inte heller jag dömer dig"* sade Jesus till henne, men med det viktiga tillägget: *"Gå nu, och synda inte mer."* (Joh. 8:1).

Åter till kvinnan vid Jesu fötter! Så överväldigande och omskakande var syndaförlåtelsens verklighet att hon *måste* visa sin tacksamhet. Och det gör hon, utan att skämmas, utan att de minsta bry sig om att hon inte stod på gästlistan, utan att hållas tillbaka av eget självförakt eller av andras självgodhet och deras kalla, dömande blickar. Och hennes tacksamhet tar sig fysiska uttryck. Hon säger inte ett enda ord. Istället väter hon Jesu fötter med sina tårar, torkar dem med sitt hår, kysser dem och smörjer dem med balsam.

"Det är bara för mycket, det här", tänker kanske vi. "Överdrivet! Hysteriskt! Det kunde väl ske lagom" – tycker vi – som är medborgare i Mellanmjölkens land. Eller så anlägger vi könsperspektiv på saken undrar upprört om Jesus är en "mulig mansgris" som låter henne ligga där och kräla och förnedra sig själv. Är det där Jesus menar att kvinnor han sin plats: Vid männens fötter? Hur galet det är att resonera så, det visar ju fortsättningen av evangeliet idag, där det berättas om de kvinnor som följde Jesus på hans vandringar och hjälpte honom och apostlarna *"med sina tillgångar"*. Jesus finner sig i att vara beroende av kvinnors understöd. Och det utan att det går hans manlighet förnär!

Alltnog! Jesus ropar inte ”Lagom!”. Jesus anlägger inga ”genusperspektiv”. Han tar lugnt emot hyllningen. Han låter henne visa – för den själv gode Simon – men också för oss – vad verklig förlåtelse är och hur den kan förvandla en människas liv. Om den förlåtelse som förvandlar visste Simon knappast någon. Desto mera visste han om moral och anständighet. Ingen kunde anklaga honom för att inte vara noga med hur han levde. Han var ju farisé – en som strävade efter att avskilja sig från en gudlös omgivning – och som verkligen tog lagens bud på allvar: ”*Ni skall vara heliga, ty jag, Herren, er Gud, är helig*” (3 Mos 19:2). Så vad var felet? Han gjorde ju allting rätt? Eller? Nej, som biskop Bo Giertz skriver i sin kommentar till Nya Testamentet: ”De rättfärdiga, som klarar det mesta själva och bara behöver lite overseende, de älskar också litet. Men de som vet sig ha stora synder och behöver mycket förlåtelse, de älskar också mycket”.

Liknelsen Jesus berättar om penningutlånanaren och de två gäldenärerna visar hur omvälvande förlåtelsen är. Det var ingen struntsumma, femhundra denarer. Det motsvarade femhundra dagslöner, alltså mer än en årsinkomst. Och allt – allt blir efterskönt på ett bräde! Från skuldsatt till skuldfri – och det på en mikrosekund! Tala om tacksamhet! Men Simon, han hade inte känt någon skuldbörda som kvinnan. Han tyckte nog att han var rätt bra. Om inte perfekt, så i alla fall oändligt mycket bättre än den där slinkan som objuden slank in på festen. Och det är farligt att tänka så. ”Ja, jag är väl inte perfekt, jag heller, men jag är i alla fall inte sämre än andra”. Har vi vår tröst i den typen av jämförelser, då är frågan: Var blev förlåtelsen av? Är det inget vi behöver? Kanske tycker vi det är förnedrande att säga: ”Gud, förlåt!”. Vi vill inte ligga där och kräla, som kvinnan gjorde. Men kära du: hon *krälade* faktiskt inte, hon *tiggede inte* om förlåtelse – hon försökte inte beveka Jesus! Nej, hon *var* förlåten! Och det gjorde henne modig! Hon vågade bekänna inför alla: Jag har en Frälsare och hans namn är Jesus!

Kanske fick Simon trots allt något och tänka på – något som förändrade även honom för alltid. Vi vet det inte. Och det är kanske heller inte nödvändigt att veta. Den viktigaste frågan är ju ändå om vi fått något att tänka på idag, något som hjälper oss att få upp ögonen för Jesus, för vem han verkligen är och för det han vill vara för oss. Vore han – som de flesta tänker – bara en vanlig människa – låt vara den finaste och bästa som någonsin levat – till och med en profet som Simon antog – då hade vi inte kunnat fråga så. Då vore händelsen i fariséns Simons hus något vi verkligen hade anledning att ta avstånd ifrån. Men nu är det vi bevittnar i evangeliet så mycket mer – det är den mänskliga kärlekens gensvar på den gudomliga kärleken. I Jesus blev ju Gud människa – eller kött som de ju bokstavligen heter. Det gudomliga kom till oss i mänsklig gestalt. Som aposteln Paulus säger om Jesus ”*I honom bor gudomens hela fullhet lekamligen*” (Kol. 2:9). Och inser vi det, då svindlar tanken. Tänk, att jag i förlåtelsen kommer Gud så nära! Tänk att jag får *röra* vid honom och kan höra slagen från hans eget hjärta. Vad vi ser i evangeliet idag, det är alltså i klartext: Människan inför Gud!

Som jag sade: Tanken svindlar. Så nära vill Gud vara. I religionernas värld är det annars annorlunda. Där är gränsen mellan gudomligt och mänskligt skarp, markerad och absolut. Det gudomliga får självfallet tillbes. Men inte vidröras. I Jesus vänder Gud upp och ned på alltsammans. Gud sänker sig ned till oss, transponeras ned på jordisk nivå, blir synlig, förståelig och ”vidrörbar”. Hans kärlek till oss är en förkroppsliga kärlek. Det är en kärlek som gör ont. En kärlek som blöder. En kärlek som ”bär sår”. En kärlek som är på riktigt. Vi skall därför låta bli att förändliga det som blivit förkroppsligat.

Men – tänker vi kanske – mötet med Guds kärlek – den som kan förvandla allt – det kan väl inte ske fysiskt? Jesus är ju inte längre bland oss i synlig gestalt. Ja, det är väl en sak. Men mötet är lika verkligt ändå. Också vi får ”*röra vid Jesus*”. Allra tydligast blir det i nattvarden. Det du tar emot i din hand, är inte bröd rätt och slätt. Det är Kristi kropp. Och vinet är hans blod. Det är alltså Kristus själv du möter. Det är hans förlåtelse du får ta emot, alldeles konkret, precis som kvinnan i evangeliet. Det är för dig, alltsammans! För dig utgiven! För dig utgjutet!

Det är detta som är det viktigaste – att själv ta emot förlåtelsen, att leva i den och av den, att låta den bli den livsluft man andas. Vilka uttryck sedan genkärleken till Jesus tar, det är en annan sak. Den kan uttryckas på oändligt många sätt – också utan balsam. Men den märks. Precis som Jesus säger. Den som visar stor kärlek har fått mycket förlåtet. Vi ber:

*Du som av kärlek varm
Blödde för mig,
Drag mig för varje dag,
Närmare dig.
Fyll du mitt hjärta så
Att jag av kärlek må
Offra med fröjd också
Något för dig. Amen.*

Psalmer: 145, 137, 758, 231